

ADHD i tal – statistik over udbredelse, følger og medicin

ADHD er en neuropsykiatrisk lidelse som både børn og voksne kan lide af, men med den rette behandling og værktøj, er der masser af mennesker med ADHD som lever gode liv målt på både livskvalitet, sundhed og indkomst.

ADHD og udbredelse

- Ca. 1-3% af voksne i Danmark har ADHD, og der er flere mænd end kvinder (Thomsen og Damm, 2011)
- 2-3% af skolebørn i Danmark har ADHD (Thomsen og Damm, 2011)
- Ca. 80% af børn henvist til behandling for ADHD i Danmark er drenge, men befolkningsundersøgelser viser at drengene udgør ca. 60% af børn med ADHD, hvilket tyder på underdiagnosticering af piger (Damm og Thomsen, 2012)
- 5-10% af børn på verdensplan har ADHD (Daley, 2014)
- 4% af børn i England har ADHD (Daley, 2014)
- Op mod 80% af årsagen til ADHD menes at skyldes genetiske faktorer (Thomsen og Damm, 2011)
- Forældre og søskende til børn med ADHD har 2-8 gange større risiko for selv at have ADHD ((Daley, 2014)

ADHD og uddannelse

- 69% af børn og unge med ADHD/DAMP gennemfører grundskolen i Danmark. (Capacent, 2009)
- 19% af unge med ADHD/DAMP starter på en ungdomsuddannelse i Danmark. (Capacent, 2009)
- 3,7% fuldførte en videregående uddannelse mod 29,4% i kontrolgruppen i USA. (Klein et al., 2012)
- ADHD-diagnosticerede i USA har i gennemsnit 2 ½ års kortere uddannelse end kontrolgruppen. (Klein et al., 2012)

ADHD og arbejde

- I Danmark har ca. 66% af mennesker med ADHD ikke et job. (Rockwool Fondens Forskningsenhed, 2014)
- I Danmark er den gennemsnitslige årlige lønindkomst for voksne som først blev diagnosticeret med ADHD som voksne 114.000 kr. lavere end befolkningen bredt set. (Rockwool Fondens Forskningsenhed, 2014)

ADHD-foreningen

- 55% af voksne med ADHD har oplevet at blive fyret fra et job, hvor tallet normalt er på 23%. (Thomsen og Damm, 2011)

ADHD og det sociale

- For børn med ADHD gælder det, at de har 50 gange lavere mulighed end andre børn for at have en god ven. (Bengtsson et al., 2011).
- 31,1% har oplevet en eller flere skilsmisser, mod 11,8% i kontrolgruppen (Klein et al., 2012)

ADHD og kriminalitet

Mennesker med ADHD er kraftigt overrepræsenteret i kriminalitetsstatistikker, og SFI angiver således ADHD som en højrisikofaktor i forhold til en kriminel løbebane (SFI, 2011).

- Hele 35 pct. af de voksne med ADHD er straffet for en kriminel handling (herunder bøde), mens det samme gælder for 20 pct. af den øvrige befolkning. (Rockwool Fondens Forskningsenhed, 2014)
- Der er 12 gange større risiko for at blive dømt for personfarlig kriminalitet når man har ADHD. (Thomsen og Damm, 2011)
- Ca. 11% af unge varetægtsfængslede i Danmark har ADHD (Thomsen og Damm, 2011)

ADHD og trafik

- Der er 12 gange større risiko for at blive dømt for spirituskørsel i Danmark når man har ADHD (Thomsen og Damm, 2011)
- 40% der har ADHD har haft færdselsuheld mod 6% i kontrolgruppen, 60% af disse uheld medførte personskade mod 17% i kontrolgruppen (Thomsen og Damm, 2011)

ADHD og seksualitet

- Ca. dobbelt så mange skiftende seksualpartnere og kortere forhold ses ved unge med ADHD sammenlignet med andre unge (Thomsen og Damm, 2011)
- 25% anvender sjældent eller aldrig prævention mod 10% ved andre (Thomsen og Damm, 2011)
- 33% af de unge mænd havde fået et barn – i kontrolgruppen var det 3% (Thomsen og Damm, 2011)

ADHD og tillægsdiagnoser

- Op mod 85% af voksne med ADHD har også anden psykisk lidelse (Thomsen og Damm, 2011)
- Voksne med ADHD har i gennemsnit 2,5 psykiske diagnoser. (Rockwool Fondens Forskningsenhed, 2014)

ADHD-foreningen

- Op til 50% af voksne med ADHD har angst (Thomsen og Damm, 2011)
- 12-27% af voksne med ADHD har personlighedsforstyrrelser (Thomsen og Damm, 2011)
- 16,3% af voksne med ADHD havde i amerikansk undersøgelse en dyssocial personlighedsstruktur (Klein et al., 2012)
- 5-10% af voksne med ADHD har bipolar affektiv lidelse (Thomsen og Damm, 2011)
- 27-46% af voksne med ADHD har et misbrug af alkohol, hash eller stoffer (Thomsen og Damm, 2011)
- Ca. 3 gange så mange er afhængige af nikotin og andre stoffer end alkohol. (Klein et al., 2012)
- 11-35% af voksne med en misbrugsdiagnose opgøres med ADHD (Kalbag & Levin, 2005).
- 24,4% har været indlagt på en psykiatrisk klinik/ psykiatrisk hospital mod 6,6% i kontrolgruppen. Indlæggelserne skyldtes primært stofmisbrug. (Klein et al., 2012)
- 20% af psykiatriske patienter har også ADHD (Thomsen og Damm, 2011)
- 7,2% er døde inden eller i deres 41år mod 2,8% i kontrolgruppen (Klein et al., 2012)
- Når barnet med ADHD først er blevet voksen, har det ikke signifikant større risiko for at udvikle psykisk sygdom som voksen. (Klein et al., 2012)
- For 70-80% af børn og unge ledsages ADHD af andre sygdomme (Houmann et al., 2014)
- 60-70% af børn med ADHD har adfærdsforstyrrelser (Damm og Thomsen, 2012)
- 30-40% af børn med ADHD har depression (Damm og Thomsen, 2012)
- 25-30% af børn med ADHD har indlæringsvanskeligheder (Damm og Thomsen, 2012)
- 10-20% af børn med ADHD har angsttilstand (Damm og Thomsen, 2012)
- 10-15% af børn med ADHD har tics og Tourettes syndrom (Damm og Thomsen, 2012)
- Ca. 5-10% af børn med ADHD har Autisme/Aspergers syndrom (Damm og Thomsen, 2012)
- Børn med ADHD har dobbelt så tit søvnproblemer som børn uden ADHD (Daley, 2014)
- ADHD er den hyppigste henvisningsårsag til børne- og ungdomspsykiatrien. (Rockwool Fondens Forskningsenhed, 2014)
- Op til 57% af børn med ADHD bliver af forældrene beskrevet som mere tilbøjelige til at komme galt afsted, set mod 11% i kontrolgruppen (Daley, 2014)

Børn med ADHD – fortsætter symptomerne ind i voksenlivet?

- Lidt under 40% af børn med ADHD fortsætter med at have det som voksne. (Rockwool Fondens Forskningsenhed, 2014)

ADHD og behandling

ADHD-foreningen

Der forskes stadig i hvordan man bedst behandler ADHD, og indtil videre peger forskningen på, at det primært er den medicinske behandling der har en positiv effekt på kernesymptomerne.

Den ikke-medicinske behandling kan afhjælpe symptomer som indlærings- og adfærdsvanskeligheder og har en positiv effekt på komorbide symptomer som angst og depression. Den ikke-medicinske behandling bør derfor altid indgå i den medicinske behandling af ADHD. (Houmann et al., 2014)

- 90% af alle patienter kan hjælpes med behandling (psykoedukation, psykosocial rådgivning og medicin) (Thomsen og Damm, 2011)
- Behandling med medicin hjælper omkring 70 pct. af de voksne med ADHD, så opmærksomhedsforstyrrelsen og hyperaktiviteten mindskes mærkbart (Asherson, 2005),
- Der er hos op til 65-75 pct. af børn med ADHD i alderen 6-18 år er positiv effekt af medicinsk behandling (Christoffersen og Hammen, 2011)
- 15% har ikke effekt af centralstimulantia (Thomsen og Damm, 2011)
- Methylphenidat præparater udgør i Danmark mere end 90% af den medicinske behandling (Houmann et al., 2014)
- I 2013 fik knap 21.000 voksne i Danmark ADHD medicin. (Rockwool Fondens Forskningsenhed, 2014)
- I 2013 modtog 1,4 pct. af alle danske børn (0-19 år) medicin mod ADHD. (Rockwool Fondens Forskningsenhed, 2014)
- Ca. 1,5% af samtlige drenge i Danmark i alderen 7-12 år er i behandling med centralstimulantia mod ADHD (Damm og Thomsen, 2012)
- I perioden 1999 til 2013 er der sket en stigning på godt 3.000 % i antallet af voksne der modtager medicin mod ADHD. (Rockwool Fondens Forskningsenhed, 2014)
- I perioden 1999 til 2013 er der sket en stigning på godt 1.800 % i antallet af børn (0-19 år) der modtager medicin mod ADHD (Rockwool Fondens Forskningsenhed, 2014)
- 20 og 24 per 1000 drenge i aldersgrupperne 6-12 år og 13-17 år indløser recept på ADHD-medicin. 6 og 9 per 1000 piger i aldersgrupperne 6-12 år og 13-17 år indløser recept på ADHD-medicin. (Statens Serum institut, Lægemiddelstatistik, marts 2012)
- Det ser ud til at antallet af 6-12-årige, som indløser ADHD-medicin, er ved at stabilisere sig på ca. 20 drenge og 6 piger per 1.000 af samme køn. (Statens Serum institut, Lægemiddelstatistik, marts 2012)

Medicinforbrug på regioner:

- Region Syddanmark indløses lige under 4,5 DDD per 1.000 indbyggere per døgn.
- Region Hovedstaden er 5,7 per 1.000 indbyggere per døgn.

ADHD-foreningen

- Region Nordjylland er 7,2 per 1.000 indbyggere per døgn.
- Region Sjælland er 7,5 per 1.000 indbyggere per døgn.
- Region Midtjylland næsten 10 DDD per 1.000 indbyggere per døgn.

Forskellen skyldes hovedsageligt en forskel i antallet af personer, der indløser recepter på ADHD-medicin, men også at der indløses lidt mere medicin per person i Midtjylland, i forhold til de andre regioner. (Statens Serum institut, Lægemiddelstatistik, marts 2012)

ADHD og de økonomiske omkostninger

- Et voksent menneske med ADHD har knapt 4.000 kr. mindre om måneden efter skat og overførsler, set i forhold til søskende af samme køn. (Rockwool Fondens Forskningsenhed, 2014)
- Et voksent mennesker med ADHD koster samfundet godt 100.000 kr. om året sammenlignet med søskende af samme køn. (Rockwool Fondens Forskningsenhed, 2014)

Litteraturliste til videre læsning

Databaser til opslag

Statistik over forbrug og antal personer der tager ADHD- og anden medicin.

<http://medstat.dk/da>

Artikler og rapporter

Asherson P.: Clinical assessment and treatment of attention deficit hyperactivity disorder in adults. *Expert Review of Neurotherapeutics*. 2005, Jul;5(4), 525-39.

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/16026236>

Bengtsson, Steen, Helle Hansen og Maria Røgeskov: Børn med en funktionsnedsættelse og deres familier: Den første kortlægning i Norden. *SFI – Det nationale forskningscenter for velfærd*, 2011

<http://www.sfi.dk/Admin/Public/Download.aspx?File=%2FFiles%2FFiler%2FSFI%2FPdf%2FRapporter%2F2011%2F1109-Boern-med-funktionsnedsaettelse.pdf>

ADHD-foreningen

Capacent: *Uddannelsesresultater og -mønstre for børn og unge med handicap*. 2009

http://uvm.dk/~media/UVM/Filer/Udd/Folke/Laaste%20mapper/PDF09/091215_udd_resultater_ha ndicap_December_2009.ashx

Christoffersen, Mogens Nygaard og Ida Hammen: ADHD-indsatser: En forskningsoversigt. *SFI – Det nationale forskningscenter for velfærd*, 2011

http://www.sfi.dk/Admin/Public/Download.aspx?file=Files%2FFiler%2FSFI%2FPdf%2FRapporter%2F2011%2F1114_ADHD_indsatser.pdf

Christoffersen, Mogens Nygaard et al. : Tidlig indtifikation af kriminalitetstruede børn og unge, risiko- og beskyttelsesfaktorer. *SFI – Det nationale forskningscenter for velfærd*, 2011

http://www.socialstyrelsen.dk/born-og-unge/kriminalitet-og-ekstremisme/redskaber/projekt-tidlig-identifikation/1134_tidlig-identifikation-1-pdf

Daley, David og Rasmus Højbjerg Jacobsen, Anne-Mette Lange, Anders Sørensen og Jeanette Walldorf: Private and Social Costs of ADHD: COST ANALYSIS. *The Rockwool Foundation Research Unit, Study Paper No. 69*, 2014

<http://www.rff.dk/files/RFF-site/Publikations%20upload/Arbejdsrapporter/Study%20Paper%2069%20-%20Private%20and%20Social%20Costs%20of%20ADHD.pdf>

Houmann, Tine, Niels Bilenberg, Jørgen Peter Ærthøj, Ole Andersen og Søren Ilsøe Moreno: ADHD hos børn og unge - en fortsat udfordring.

Institut for Rationel Farmakoterapi, 23. maj, 2014.

http://www.irf.dk/dk/publikationer/rationel_farmakoterapi/maanedsbld/2014/adhd_hos_boern_o g_unge_-_en_fortsat_udfordring.htm

Kalbag, AS og Levin, FR: Adult ADHD and substance abuse: diagnostic and treatment issues.

Substance Use & Misuse. 2005;40(13-14):1955-81, 2043-8.

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/16282088>

Klein, Rachel G., Salvatore Mannuzza, Maria A. Ramos Olazagasti, Erica Roizen, Jesse A. Hutchison, Erin C. Lashua og F. Xavier Castellanos:

Clinical and functional outcome of childhood attention-deficit/hyperactivity disorder 33 years later.

Archives of General Psychiatry, 2012, Dec;69(12)

<http://archpsyc.jamanetwork.com/article.aspx?articleid=1378851>

ADHD-foreningen

Pakhusgården 50 | 5000 Odense C
Tlf. 70 21 50 55 | www.adhd.dk
e: info@adhd.dk | CVR: 12771975

Nyt fra Rockwool Fondens Forskningsenhed: *ADHD koster ubehandlet mindst 3½ mia. kroner om året.*
September 2014

<http://www.rff.dk/files/RFF-site/Publikations%20upload/Newsletters/Dansk/Nyhedsbrev%20September%202014.pdf>

Statens Serum institut, Lægemiddelstatistik, marts 2012

<http://www.ssi.dk/~media/Indhold/DK%20-%20dansk/Sundhedsdata%20og%20it/NSF/Analyser%20og%20rapporter/Laegemiddelforbrugsanalyser/2012/Salget%20af%20ADHD%20medicin%20fra%20%202002%20-%202011.ashx>

Bøger

Damm, Dorte og Per Hove Thomsen: *Børneliv i kaos: Om børn og unge med ADHD.* 2. udgave. Hans Reitzels Forlag, 2012. Køb bogen her

http://adhd.dk/butik/visprodukt/?tt_products%5Bcat%5D=7&tt_products%5Bproduct%5D=131

Thomsen, Per Hove og Dorte Damm: *Et liv i kaos: Om voksne med ADHD.* 2. udgave. Hans Reitzels Forlag, 2011. Køb bogen her

http://adhd.dk/butik/visprodukt/?tt_products%5Bcat%5D=9&tt_products%5Bproduct%5D=130

ADHD-foreningen

Pakhusgården 50 | 5000 Odense C
Tlf. 70 21 50 55 | www.adhd.dk
e: info@adhd.dk | CVR: 12771975